

LA 69/2022 vp
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Lausunto lakialoitteesta laiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksessa ja verontilityslain 12 ja 12 f §:n ja tuloverolain 124 ja 124 b §:n muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi.

1 Yleistä

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt lausuntoa lakialoitteesta T&K-toiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksesta ja siihen liittyvistä laeista. Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kirjallisena asiantuntijalausuntonaan seuraavaa.

2 Yleishuomiot esityksestä

Teknologiateollisuus ry kannattaa lämpimästi yrityksen omaan T&K-toimintaan ja ostopalveluihin kohdistuvan T&K-verokannustimen käyttöönottoa Suomessa. Olemme kiitollisia, että parlamentaarinen TKI-työryhmä pitää kiinni esityksestään, jossa esitellyin työkaluin joudutetaan Suomen innovaatiointensiteetin kasvua kohti tavoiteltua neljän prosentin tasoa bruttokansantuotteesta vuonna 2030. On tärkeää, että Suomen julkisten innovaatiokannustimien järjestelmää, joka on perustunut suorille tuille, täydennetään pysyvällä ja laaja-alaisella T&K-toiminnan verokannustimella, jollainen on muodossa tai toisessa käytössä useimmissa kehittyneissä talouksissa. Kansainvälisen tutkimuksen mukaan T&K-verokannustimet tukevat erityisesti pk- ja midcap-yritysten innovaatiopanostusten lisäämistä.

Laista on pyritty tekemään mahdollisimman vaikuttava ja käytettävä, Suomelle toimiva malli. Erityisen tärkeää yrityksille on, että malli on pysyvä. Yrityksille verotuksen ja toimintaympäristön ennakoitavuus on ehdottoman tärkeä tekijä pohdittaessa T&K-toiminnan sijaintipaikkaa. On hyvä, että esitetty lisävähennys on rakenteeltaan neutraali ja tarjolla kaikille T&K-toimintaa tekeville yrityksille koosta, toimialasta, tutkimus- ja kehityshankkeesta, sovellettavasta teknologiasta tai muista ominaisuuksista riippumatta.

Teknologiayritykset ovat ilmoittaneet kantavansa oman puolensa T&K-investointien kasvattamisesta. Teknologiateollisuus ry ja Metallinjalostajat ry ilmoittivat viime vuoden lopulla, välittömästi TKI-työryhmän tulosten julkistamisen jälkeen, että yhteensä 57 jäsenyritystä sitoutuu tekemään oman osansa TKI-panostuksista, mikäli TKI-työryhmän esitykset T&K-rahoituslaista ja T&K-verokannustimesta toteutetaan kuluvan hallituskauden aikana.¹ TKI-panostuksiaan kasvattamaan aikovien yritysten määrä on vuoden aikana kasvanut. Otamme ilolla vastaan uutisen, että T&K-verokannustin tullaan saattamaan voimaan jo vuoden 2023 alusta alkaen. Käytettävyyden vuoksi toivomme, että Verohallinnon ohje T&K-verokannustimesta on havainnollinen, selkeä ja se saadaan mahdollisimman ajoissa. **Teknologiateollisuus ry tukee lakialoitetta.**

¹ <https://teknologiateollisuus.fi/fi/ajankohtaista/tiedote/teknologiateollisuuden-57-jasenyristysta-sitoutuu-tki-lisayksiin-hallituksen>

3 Teknologiateollisuus ry:n kommentit tiiviisti

Kannatamme:

- Erityisen tärkeää yrityksille on, että ehdotettu **T&K-verokannustin on pysyvä**.
- **Kannustin on** toimialan, teknologian ja myös yrityksen koon suhteen **neutraali**.
- Kiitämme, että lain ehdotetaan tulevan **voimaan jo 1.1.2023**.
- On tärkeää, että kannustin kattaa yrityksen omasta T&K-toiminnasta aiheutuneet **palkkakulut sekä ostettujen T&K-palvelujen kulut**. Ostopalveluiden sisällyttäminen kannustimeen on erityisen tärkeää pk-yrityksille.
- T&K-toimintaa on mahdoton määritellä tyhjentävästi. Kannatamme hallituksen esityksessä olevaa linjaa, jonka mukaan verovelvollisen lisävähennyskelpoisuuden arvioinnissa on **sovellettava ennemmin laajaa kuin suppeaa tulkintaa**, sekä sitä, että määritelmä on yhtenevä ehdotetun tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituslain kanssa.
- **Verokannustimessa ei ole hanke- tai projektisuunnitelmavaatimusta**, ja malli kattaa lain voimaantulon jälkeen aiheutuneet vähennyksen kattamat kulut riippumatta siitä, onko kyseinen tutkimus- tai kehitystyö alkanut ennen vai jälkeen lain voimaantulon. Tämä on tärkeää myös murrettujen tilikausien yrityksille.
- **Vähennys kasvattaa tappiollisen yrityksen tulevina vuosina vähentämiskelpoisen tappion määrää**.
- Kiitämme, että aiempaan lakiehdotukseen otettu **konsernikohtainen euroraja T&K-verovähennykselle on poistettu** Suomen verojärjestelmän perusperiaatteen, erillisyytiöverotuksen, vastaisena.

Huomioitavaa:

- **Verohallinnolta tulee saada kattava ja selkeä tulkintaohje** mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.
- **Tuemme sitä, että edellisen vuoden T&K-kuluja käytetään vertailuarvona ylimääräisen lisävähennyksen myöntämisessä**. Tämä hillitsee hallinnollista työmäärää. Myös tämän vuoksi olemme tyytyväisiä, että laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1.1.2023 alkaen. Näin saadaan vuodelle 2024 kerättyä vuoden vertailuarvo.

4 Ylimääräinen lisävähennys

Esitetty lisävähennys on yhdistelmävähennys eli niin kutsuttu hybridimalli, muodostuen yleisestä lisävähennyksestä (perusosa), joka perustuu T&K-menojen kokonaismäärään, ja ylimääräisestä lisävähennyksestä (inkrementaalinen osa), joka perustuu T&K-menojen lisäykseen verrattuna edelliseen verovuoteen. Ylimääräisen lisävähennyksen määrää on kasvatettu aiemmasta lakiehdotuksesta 45 prosenttiin (aiemmin 35 prosenttia).

Kannustinta sovellettaisiin yleisen lisävähennyksen osalta ensimmäisen kerran vuodelta 2023 toimitettavassa verotuksessa ja ylimääräisen lisävähennyksen osalta ensimmäisen kerran verovuodelta 2024 toimitettavassa verotuksessa. Myös tämän vuoksi olemme tyytyväisiä, että laki

ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1.1.2023 alkaen. Näin saadaan vuodelle 2024 kerättyä vuoden vertailuarvo. Murretun tilikauden omaavien yritysten osalta tulee miettiä, miten siirtymä toteutuu sujuvasti ensimmäisen vuoden osalta.

Pidämme tärkeänä, että T&K-verokannustimen painopiste olisi yleisessä lisävähennyksessä. Kaikki T&K-toiminta on kannatettavaa. Tasaiset T&K-investoinnit ovat yhtä tärkeitä kuin alati kasvavat. Esimerkiksi investoinnit digivihreään uudistamiseen ovat hyvinvoinnin ja yhteiskunnan sekä koko maailman kannalta elintärkeitä, vaikka T&K-investoinnit eivät kasvaisi joka vuosi. Yritykset, jotka ovat investoineet aina voimakkaasti ja tasaisesti T&K-toimintaan, putoavat inkrementaalisen tuen ulkopuolelle (esim. startup-yritykset). Tutkimus- ja kehittämistoiminta on pitkäaikaista, jatkuvaa toimintaa. T&K-toiminnan luonteeseen kuuluu se, että toiminnan tulee jossakin vaiheessa olla tuloksellista. Innovaatio pitää saada tuotantoon ja myyntiin. Siksi ei pidä vaatia T&K-toiminnan jatkuvaa kasvua. Ymmärrämme kuitenkin parlamentaarisen TKI-työryhmän tavoitteen kannustaa ylimääräisellä lisävähennyksellä yrityksiä jatkuvasti lisäämään T&K-panostuksia.

Ylimääräinen lisävähennys tulee voimaan 2024, jotta vuodelta 2023 saadaan vertailuarvo. Tämä voi aiheuttaa epätarkoituksenmukaisen kannustimen siirtää T&K-investointeja vuodelle, jotta saadaan sekä yleinen että ylimääräinen lisävähennys käyttöön. Arvostamme kuitenkin sitä, että hallinnollisen taakan hillitsemiseksi inkrementaalinen osuus pohjaa edellisen vuoden vertailuarvoon ja yleisen lisävähennyksen kanssa samaan kulupohjaan. Esitämme, että ylimääräisen lisävähennyksen vaikutuksia arvioidaan ajan kuluessa ja kokemusten karttuessa ja tämän pohjalta tehdään tarvittaessa muutoksia verokannustimen prosentuaaliseen jakautumiseen yleisen ja ylimääräisen lisävähennyksen välillä tulevina vuosina. Myös arvioitaessa T&K-verovähennyksen yleisen lisävähennyksen vaikuttavuutta vuoden 2023 osalta, tulee huomioida mahdollinen lykkäävä vaikutus, jonka ylimääräisen lisävähennyksen voimaantulo vasta 2024 voi aiheuttaa.

Helsingissä 30.11.2022

Teknologiateollisuus ry

Petteri Rautaporras
Johtaja, pääekonomisti

Lisätietoja:

Maria Volanen, johtava asiantuntija, veropolitiikka (maria.volanen@teknologiateollisuus.fi)